

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра цивільного процесу

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕРЕГОВОРИ ТА МЕДІАЦІЯ: ПРАКТИЧНІ НАВИЧКИ ДЛЯ
МАЙБУТНІХ СУДДІВ ТА ПРОКУРОРІВ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Спеціалізація – “Прокурор у кримінальному провадженні”

Статус навчальної дисципліни – обов’язкова/за вибором студента (обрати)

Рік набору – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Переговори та медіація:

практичні навички для майбутніх суддів та прокурорів» : для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 “Право” спеціальності 081 “Право” спеціалізації “Прокурор у кримінальному провадженні” Інституту прокуратури та кримінальної юстиції. Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2020. 16 с.

Розробники:

Цувіна Т.А., доцент кафедри цивільного процесу,
кандидат юридичних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри назва кафедри
(протокол № _____ від 20__ р.)

Дата оновлення – _____ 20__ р.

Гарант освітньої програми _____

Завідувач кафедри _____

Формуляр розроблений робочою групою у складі:

- проф. Комаров В. – проректор з навчально-методичної роботи;
  - проф. Клімова Г. – начальник навчально-методичного відділу;
  - к.ю.н. Яригіна Є. – методист навчально-методичного відділу
- та затверджено на засіданні Науково-методичної ради
(протокол №2 від 23.03.2021 р.)*

Голова Науково-методичної ради

_____ Комаров В.

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	6
3.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	6
3.2. для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	6
4. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	7
5. Критерії оцінювання результатів навчання.....	8
6. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	10
7. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	11
8. Загальні вимоги до оформлення програми навчальної дисципліни.....	12

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Переговори та медіація: практичні навички для майбутніх суддів та прокурорів» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Прокурор у кримінальному провадженні» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 “Право” спеціальності 081 “Право” спеціалізації “Прокурор у кримінальному провадженні” Інституту прокуратури та кримінальної юстиції.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 4	Галузь знань – 08 “Право”	За вибором студента	За вибором студента
Кількість модулів – 4		Рік підготовки: 2020-2021	Рік підготовки: 2020-2021
	Спеціальність – 081 “Право”	семестр	семестр
Загальна кількість годин - 120	Спеціалізація – “Прокурор у кримінальному провадженні”	Лекції 16 год.	Лекції 4 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –, самостійної роботи студента - 4.	Рівень освіти – другий (магістерський)	Практичні/семінарські заняття 32 год.	Практичні/семінарські заняття 4 год.
		Самостійна робота 64 год.	Самостійна робота 112 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)

Мета навчальної дисципліни – формування цілісної системи професійних компетентностей здобувачів вищої освіти у сфері альтернативного вирішення спорів, зокрема, медіації та переговорів, у діяльності майбутніх суддів та прокурорів.

Завдання – формування поглибленої системи теоретичних знань щодо медіації та переговорів як специфічних консенсуальних процедур, що можуть бути застосовані у різних сферах правового регулювання, їх особливостей та сфери застосування порівняно із класичним судочинством;

– розуміння основних тенденцій правового регулювання і практики альтернативних способів вирішення спорів та практик відновного правосуддя

в контексті міжнародних стандартів справедливого судочинства у процесуальних системах;

– оволодіння науково-теоретичними підходами, практичними методами і техніками професійної діяльності під час застосування медіації та переговорів у професійній діяльності юриста;

– засвоєння інноваційних практик, практичних навичок побудови стратегії та тактики переговорів, засвоєння методики проведення медіаційних процедур;

– набуття умінь з аналізу й оцінки процесуальних ситуацій, які виникають під час переговорів та медіації у професійній діяльності суддів та прокурорів.

Пререквізити: “Цивільний процес”, “Кримінальний процес”

Кореквізити: “Альтернативні способи вирішення спорів”

Постреквізити: “Відновне правосуддя”

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1.	Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.
РН 2.	Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.
РН-3.	Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.
РН-4	Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.
РН-5	Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.
РН-6	Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв’язання.
РН-7	Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.
РН-8	Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

PH-9	Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.
PH-10	Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.
PH-11	Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Пркурор у кримінальному провадженні», а саме:

Загальних компетентностей:

- ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК-2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
- ЗК-3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК-4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК-5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК-7. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК-8. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК-9. Здатність розробляти проекти та управляти ними.
- ЗК-10. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК-11. Здатність визначати інтереси і мотиви поведінки інших осіб.
- ЗК-12. Здатність до самоосвіти та навчання протягом усього життя.
- ЗК-13. Здатність до креативності у предметно-практичній діяльності відповідно до соціальних статусів и модусів.
- ЗК-14. Здатність реалізовувати функції у предметно-практичній діяльності.

Спеціальних компетентностей:

СК – 1. Знання основних теоретичних положень щодо детермінант виникнення та розвитку альтернативного розгляду цивільних справ як окремої форми захисту невизнаних, оспорюваних або порушених прав, свобод та інтересів осіб, а також місця медіації у системі альтернативного розгляду цивільних справ.

СК – 2. Знання сучасних підходів до розуміння альтернативного розгляду цивільних справ у контексті міжнародного стандарту доступності правосуддя та права на справедливий судовий розгляд, закріпленого у п. 1 ст. 6 ЄКПЛ.

СК – 3. Здатність до аналізу та синтезу інформації щодо основних тенденцій розвитку інституту медіації, основних її моделей, співвідношення

та інтеракції зі сферою судочинства у зарубіжних державах та у національному правопорядку.

СК – 4. Розуміння співвідношення цивільного судочинства та сфери альтернативного розгляду цивільних справ, зокрема процедури медіації, з урахуванням основних засад, принципів та інститутів цивільного процесуального права.

СК – 5. Навички збору і аналізу інформації при дослідженні національних та зарубіжних джерел, присвячених проблемам регуляторних аспектів впровадження інституту медіації.

СК – 6. Знання основ права Ради Європи та Європейського Союзу щодо міжнародних стандартів медіаційної процедури (Рекомендація № R (98) 1 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам щодо медіації в сімейних справах; Рекомендація № Rec (2001) 9 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам щодо альтернатив судовому розгляду спорів між адміністративними органами й сторонами-приватними особами; Рекомендація № Rec (2002) 10 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам щодо медіації в цивільних справах; Директива 2008/52/ЄС щодо окремих аспектів медіації в цивільних та комерційних справах тощо).

СК – 7. Здатність виявляти проблеми у правовому регулюванні медіаційних процедур на національному і наднаціональному рівнях та пропонувати шляхи їх подолання.

СК – 8. Навички консультивання щодо переваг та недоліків окремих форм альтернативного розгляду цивільних справ, зокрема медіації, поряд із розглядом справи в суді та їх відмінностей між собою з метою вибору найоптимальнішої форми захисту невизнаних, оспорюваних або порушених прав, свобод та інтересів осіб.

СК – 9. Знання особливостей та завдань професії медіатора у сучасному суспільстві з урахуванням основних деонтологічних засад, вироблених на національному та наднаціональному рівнях.

СК – 10. Знання основних положень Європейського кодексу поведінки медіаторів та інших деонтологічних норм поведінки медіатора.

СК – 11. Здатність застосовувати набуті теоретичні знання щодо сфери застосування, моделей та порядку проведення медіаційних процедур при вирішенні питання про передачу справи на розгляд судовому або зовнішньому медіаторам та під час її розгляду останніми.

СК – 12. Здатність приймати неупереджені та вмотивовані рішення щодо оцінки медіабельності спору та можливих подальших шляхів його врегулювання за допомогою процедур зовнішньої та судової медіації.

СК – 13. Здатність до креативності під час вирішення та врегулювання конкретного цивільно-правового спору з урахуванням специфіки останнього шляхом застосування комбінованих форм альтернативного розгляду цивільних справ, наприклад, мед-арбу, арб-меду тощо.

СК – 14. Уміння моделювати рамкові медіаційні процедури у найбільш розповсюджених категоріях справ (цивільні, сімейні, трудові тощо).

СК – 15. Уміння працювати над колективними завданнями щодо розробки сценарію та реконструкції модельної медіаційної процедури з метою отримання навичок окремих учасників останньої.

СК – 16. Навички застосування норм матеріального та процесуального права при укладенні договору про передачу справи на розгляд медіатора, під час медіаційної процедури та укладенні медіаційної угоди за результатами її розгляду.

СК – 17. Навички застосування юридичного письма під час укладення медіаційних застережень, договорів про передачу справи на розгляд медіатора, медіаційних угод.

СК – 18. Навички самостійної підготовки проектів типових процесуальних актів-документів, що застосовуються під час медіаційних процедур.

СК – 19. Уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати позиції різних сторін медіаційної процедури та медіатора під час реконструкції судових та зовнішніх медіаційних процедур.

СК – 20. Здатність до критичної оцінки позицій сторін медіаційної процедури з метою виокремлення їх справжніх інтересів, а також вміння подальшої їх оцінки, аналізу та синтезу задля сприяння сторонам у досягненні медіаційної угоди.

СК – 21. Здатність аналізувати правові проблеми сторін медіаційної процедури з точки зору їх позицій та справжніх інтересів, що за ними криються, з використанням різноманітних ефективних методик врегулювання спору.

СК – 22. Здатність до критичного та системного аналізу правового спору з метою застосування найоптимальніших методів конструктивних переговорів під час медіаційної процедури.

Програмних результатів навчання:

ПРН – 1. Демонструвати знання та розуміння сучасних доктринальних поглядів на альтернативний розгляд та вирішення справ як окрему форму захисту невизнаних, оспорюваних або порушених прав, свобод та інтересів осіб, та медіацію як окрему форму альтернативного розгляду цивільних справ на рівні провідних вітчизняних та зарубіжних підручників у відповідній галузі знань.

ПРН – 2. Визначати місце альтернативного розгляду цивільних справ у структурі міжнародного стандарту доступності правосуддя з точки зору забезпечення кожному права на судовий захист.

ПРН – 3. Демонструвати знання та розуміння концепції відновного правосуддя на рівні сучасних доктринальних поглядів в Україні та за кордоном.

ПРН – 4. Здійснювати критичний і системний аналіз вітчизняного законодавства з точки зору впровадження консенсуальних процедур, зокрема, переговорів та медіації, у різних сферах юридичної практики.

ПРН – 5. Пояснювати природу й зміст медіації та особливості застосування різних її моделей на рівні національного законодавства та у зарубіжних правопорядках при розгляді різних категорій справ.

ПРН – 6. Демонструвати знання та розуміння особливостей наднаціонального та національного рівнів правового регулювання медіаційних процедур.

ПРН – 7. Здійснювати логічний, критичний і системний аналіз законопроектів щодо запровадження інституту медіації на рівні національного правопорядку та документів Ради Європи, Європейського Союзу, деонтологічних норм з питань медіації.

ПРН – 8. Виявляти проблеми у застосуванні різних регуляторних аспектів впровадження медіаційних процедур на рівні національного законодавства у різних сферах правового регулювання.

ПРН – 9. Визначати особливості публічноправового та приватноправового регулювання сфери медіаційних послуг.

ПРН – 10. Відшукувати професійну інформацію й використовувати інформаційні технології при з'ясуванні особливостей функціонування національних моделей медіації у зарубіжних державах.

ПРН – 11. Здійснювати юридичну кваліфікацію юридичного спору з метою вибору найоптимальнішої форми альтернативного розгляду та вирішення справ та оцінки медіабельності спору.

ПРН – 12. Надавати консультації на основі оцінки переваг та недоліків окремих форм альтернативного розгляду справ з урахуванням специфіки спору.

ПРН – 13. Готувати проекти процесуальних документів за результатами застосування консенсуальних процедур під час здійснення провадження у справі.

ПРН – 14. Застосовувати набуті знання у модельних медіаційних процедурах для набуття навичок окремих учасників медіації.

ПРН – 15. Виокремлювати справжні інтереси сторін та відокремлювати їх від позицій сторін з метою застосування найефективніших методів ведення переговорів та медіації у конкретній справі.

ПРН – 16. Використовувати правничу термінологію у сфері медіації під час проведення реконструкції медіаційних процедур.

ПРН – 17. Характеризувати повноваження судових органів у різних видах судової медіації та контрольні повноваження суду у зовнішній медіації на прикладах провідних європейських практик.

ПРН – 18. Вживати організаційно-правових заходів щодо поширення культури альтернативного розгляду та вирішення справ та відновного правосуддя.

3. Обсяг і структура навчальної дисципліни

3.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Переговори та медіація у системі альтернативного вирішення спорів	30	4	8	18
		Тема 1. Альтернативні способи вирішення спорів	14	2	4	8
		Тема 2. Переговори та медіація в системі альтернативних способів вирішення спорів	16	2	4	10
		Модуль 2. Переговори	30	4	8	18
		Тема 1. Загальна характеристика переговорів як способу альтернативного вирішення спорів	14	2	4	8
		Тема 2. Структурно- функціональна характеристика переговорів	16	2	4	10
		Модуль 3. Медіація	30	4	8	18
		Тема 1. Загальна характеристика медіації як способу альтернативного вирішення спорів	14	2	4	8
		Тема 2. Структурно- функціональна характеристика медіації	16	2	4	10

		Модуль 4. Особливості застосування медіації та переговорів у діяльності суддів та прокурорів	30	4	8	18
		Тема 1. Особливості застосування переговорів та медіації в некримінальних провадженнях	14	2	4	8
		Тема 2. Особливості застосування переговорів медіації в кримінальному провадженні	16	2	4	10
		Усього годин / кредитів ECTS	120	16	32	64

3.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Переговори та медіація у системі альтернативного вирішення спорів	30	2	2	26
		Тема 1. Альтернативні способи вирішення спорів	10	-	-	10
		Тема 2. Переговори та медіація в системі альтернативних способів вирішення спорів	20	2	2	16

		Модуль 2. Переговори	30	-	-	30
		Тема 1. Загальна характеристика переговорів як способу альтернативного вирішення спорів	10	-	-	10
		Тема 2. Структурно-функціональна характеристика переговорів	20	-	-	20
		Модуль 3. Медіація	30	2	2	26
		Тема 1. Загальна характеристика медіації як способу альтернативного вирішення спорів	10	-	-	10
		Тема 2. Структурно-функціональна характеристика медіації	20	2	2	16
		Модуль 4. Особливості застосування медіації та переговорів у діяльності суддів та прокурорів	30	-	-	30
		Тема 1. Особливості застосування переговорів та медіації в некримінальних провадженнях	12	-	-	12
		Тема 2. Особливості застосування переговорів та медіації в кримінальному провадженні	18	-	-	18
		Усього годин / кредитів ECTS	120	4	4	112

4. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «назва навчальної дисципліни» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання текстових завдань, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, підготовка і захист есе або реферату за ініціативи студента;

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводяться наприкінці модулів (колоквіуми, контрольні роботи тощо).

Протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка презентації, есе, реферату тощо).

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів навчальної дисципліни «назва навчальної дисципліни» для здобувачів вищої освіти денної форми навчання при підсумковому контролі у формі заліку:

Поточний контроль								Самостійна робота студентів	Підсумкова оцінка знань (залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль №3		Модуль № 4			
п/з, с/з	колоквіум	п/з, с/з	колоквіум	п/з, с/з	колоквіум	п/з, с/з	колоквіум		
max 15	max 5	max 15	max 5	max 15	max 5	max 15	max 5	max 20	max 100

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному/	Max 15	Активна участь на семінарських заняттях, розгорнута правильна відповідь, переконлива аргументація, повне та правильне використання нормативних джерел при вирішенні завдань, використання додаткових наукових

семінарському занятті		джерел з певної проблематики, високий рівень засвоєння практичних навичок
	Max 10	Середній рівень активності на заняттях достатньо висока, достатньо повне знання матеріалу із можливими незначними неточностями, сумлінне виконання завдань, суттєве доповнення відповідей інших студентів, використання під час відповідей додаткових джерел, високий рівень засвоєння практичних навичок
	Max 5	Активність на заняттях невисока, значна неповнота, суттєві неточності у відповідях та виконаних завданнях, середній рівень засвоєння практичних навичок, фрагментарне відтворення положень нормативно-правових актів
	Min 0	Невиконання домашніх завдань, відсутність на заняттях
Колоквіум	Max 5	Активна участь на семінарських заняттях, розгорнута правильна відповідь, переконлива аргументація, повне та правильне використання нормативних джерел при вирішенні завдань, використання додаткових наукових джерел з певної проблематики, високий рівень засвоєння практичних навичок
	4	Середній рівень активності на заняттях достатньо висока, достатньо повне знання матеріалу із можливими незначними неточностями, сумлінне виконання завдань, виконані завдання містять певні неточності, суттєве доповнення відповідей інших студентів, використання під час відповідей додаткових джерел, високий рівень засвоєння практичних навичок
	3	Активність на заняттях невисока, значна неповнота, суттєві неточності у відповідях та виконаних завданнях, середній рівень засвоєння практичних навичок, фрагментарне відтворення положень нормативно-правових актів
	2	Фрагментарне відтворення окремих положень нормативно-правових актів, фрагментарне доповнення відповідей інших студентів,
	Min 0	Відсутність підготовки до колоквіуму, невідповідність за кожним із питань семінарських занять
Оцінка самостійної роботи студента	Max 20	Розгорнута правильна відповідь з обраної теми самостійної роботи, переконлива аргументація, повне та правильне використання нормативних джерел, використання додаткових наукових джерел з певної проблематики та судової практики, високий рівень засвоєння практичних навичок
	15	Достатньо розгорнута правильна відповідь з обраної проблематики самостійної роботи, достатньо повне розкриття матеріалу із можливими незначними неточностями, використання додаткових джерел, високий рівень засвоєння практичних навичок
	10	Недостатньо розгорнута робота з обраної проблематики самостійної роботи, недостатньо повне розкриття матеріалу із можливими неточностями, використання додаткових джерел, середній рівень засвоєння

		практичних навичок
	5	Значна неповнота висвітлено матеріалу із обраної проблематики, суттєві неточності у виконаному завданні, низький рівень засвоєння практичних навичок.
	Min 0	Невиконання самостійної роботи
ЗАЛІК	Min 60	Студент отримує залік за умови набрання ним мінімально 60 балів за всіма видами робіт

6. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю (залік)

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

7. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

1. Альтернативні способи вирішення спорів у кримінальному провадженні / Волкотруб С. Г., Крушинський С. А., Луцик В. В. та ін. ; під ред. У. Гелльманна, В. В. Луцика. — Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2015. — 204 с.
2. Аракелян Р.Ф. Впровадження інституту медіації у кримінальне процесуальне законодавство України: дис. канд. юрид. наук. Київ, 2019. 331 с.
URL:<http://www.nusta.edu.ua/wpcontent/uploads/2016/11/%D0%90%D1%80%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D0%BB%D1%8F%D0%BD.pdf>
3. Біцай А.В. Участь адвоката в медіації: монографія / А. В. Біцай ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. Г. Яновської ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : Правова єдність : Алерта, 2017. - 259 с.

4. Медіація у професійній діяльності юриста : підручник / авт. кол.: Т. Білик, Р. Гаврилук, І. Городиський [та ін.] ; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. — Одеса : Екологія, 2019. — 456 с.
5. Нестор Н. В. Запровадження медіації в кримінальному процесі України: проблеми теорії та практики : монографія / Н. В. Нестор. — К.: Алерта, 2018. — 182 с.
6. European Handbook for Mediation Lawmaking. URL: <https://rm.coe.int/cepej-2019-9-en-handbook/1680951928>
7. EU Handbook on Mediation: Mediation Law and Practice in Other EU Countries URL: http://mediation-net.eu/pdf/books/analysis_concise_text2.pdf
8. Flynn Asher and Freiberg Arie. Plea Negotiations. Pragmatic Justice in an Imperfect World. 2018.
9. Handbook on Restorative justice programmes [Text] / United Nations Office on Drugs and Crime. — N.Y., 2006. — 105 p.
10. McCold, P. Restorative Policing Experiment. The Bethlehem Pennsylvania Police Family Group Conferencing Project [Text] / Paul McCold, Benjamin Wachtel. Community Service Foundation. — Pipersville, PA, May 1998. — 140 p.
11. Бондарчук, Н. В. Медіація та фасилітація як позасудові засоби вирішення спорів: поняття та їх відмінність // Часопис Київського університету права : Укр. науково-теоретичний часопис . 2001-. - 2018. - № 2. - С. 145-154.
12. Головка, Л. В. Альтернативи уголовному преследованню в современном праве [Текст] / Л. В. Головка. — СПб. : Юридический центр Пресс, 2002. — 544 с.
13. Землянська, В. В. Відновне правосуддя в кримінальному процесі України [Текст] : посіб. / В. В. Землянська. — К. : Видавець Захаренко В. О., 2008.
14. Левко Б. Медіація : підручник : рекомендовано МОН України / Богдан Левко, Галина Чуйко. 2-ге вид., доповн. - Чернівці : Книги-XXI, 2014. - 520 с.
15. Любченко Я. П. Альтернативні способи вирішення правових спорів: теоретико-правовий аспект : дис. канд. юр. наук : 12.00.01 / Любченко Я. П. — Харків, 2018. — 254 с.
16. Мазаракі, Н. А. Теоретико-правові засади запровадження медіації в Україні : 12.00.01 : дис. ... д-ра юрид. наук / Мазаракі Наталія Анатоліївна - Київ, 2019. 484 с. URL: <http://instzak.rada.gov.ua/uploads/documents/31793.pdf>
17. Меркулова Ю.В. Особливості медіації під час проведення переговорів про примирення сторін в юридичному конфлікті. URL: <http://appspsychology.org.ua/data/jrn/v11/i13/17.pdf>
18. Микитин Ю.І. Місце медіації у кримінальному провадженні та критерії її застосування в контексті нового КПК України. URL: <http://scijournals.pnu.edu.ua/index.php/apiclu/article/download/737/794/>
19. Посібник з програм відновного правосуддя [Текст] / А. Дандуранд, Ф. Валлей, К. Т. Гріфітс / пер. з англ. С. Філь. — К. : Verso-04, 2008. — 96 с.
20. Практика медіації: Словник-довідник / уклад.: С. О. Гарькавець, Л. П. Волченко. Лисичанськ: ТОВ «ФОКСПРИНТ», 2019. 128 с.
21. Усатий, Г. О. Кримінально-правовий компроміс [Текст] : монограф. / Г. О. Усатий. — К. : Атіка, 2001. — 128 с.
22. Фрич, В. Медіація (примирення) як альтернатива судовому розгляду кримінальних проваджень // Вісник Національної академії прокуратури України : Фахове видання : Проблеми сьогодення: теорія, практика, життя академії. - 2013. - № 3. - С. 24-29.
23. Яновська О. Особливості участі адвоката у процедурі медіації / О. Яновська, А. Біцай // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. - 2014. - Вип. 1. - С. 21-24